

T. B. M. M.

(S. Sayısı : 167)

Balıkesir Milletvekili Mehmet Cemal Öztaylan ve 19 Arkadaşının, Mezarlıkların Korunması Hakkında Kanun Teklifi ve İçişleri Komisyonu Raporu (2/340)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Mezarlıkların Korunması Hakkında Kanun Teklifi ve gerekçesi ilişikte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim.

Saygılarımla.

Mehmet Cemal Öztaylan

Balıkesir

Mustafa Fikri Çobaner

Isparta

Ümit Canuyar

Manisa

Rifat Serdaroğlu

İzmir

Hannan Özüberk

Gaziantep

Ayvaz Gökdemir

Gaziantep

Yılmaz Ovalı

Bursa

İbrahim Gürdal

Bursa

Abdülkerim Zilan

Batman

M. Adnan Ekmen

Batman

İsmail Karakuyu.

Kütahya

Abdürrezzak Yavuz

Şanlıurfa

Mehmet Gölhan

Sakarya

Hüseyin Balyalı

Balıkesir

Mustafa Zeydan

Hakkâri

Melih Pabuçcuoğlu

Balıkesir

Ömer Şeker

Konya

A. Melik Fırat

Erzurum

Lâtif Sakıcı

Muğla

Mehmet Alp

Kars

GENEL GEREKÇE

Şehirlerimizin süratli gelişmesi ve nüfusun hızla artması neticesinde, bilhassa şehirlerdeki mezarlıkların gayesi dışında kullanılması olaylarını çoğaltmış, bunlar da toplumumuzu rahatsız eder hale gelmiştir.

Mezarlara ve mezarlıklara, dolayısıyla ecdadımıza saygılı davranmak Millî Kültürümüzün gereğidir. Mezarlıklar üzerine oturmayı bile saygısızlık addeden örf ve adetlerimiz hatırlanırsa, mezarlıklarda bina, çarşı, pazar, park ve bahçe gibi yapıların yapılmasını izah etmek

mümkün değildir. Yurt çapında yaygın olan uygulama ile bu yerlerin gayesi dışında kullanıldığı ve bilhassa tarihi mezarlıkların yok edildiği bilinen bir gerçektir. Bundan sonra ölülerimize sahip çıkıp, şehirlerin mezarlıklar üzerine kurulmasını önlemek gayesiyle bu Kanunun yürürlüğe konulması gerekli görülmektedir.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1. — Mezarlıklar ile şehitliklerin mülkiyetinin belediye ve köy tüzelkişiliğine ait olduğu belirtilmektedir.

Madde 2. — Bu madde, genel gerekçede belirtilen gayeye uygun olarak düzenlenmiştir. Böylece bütün mezarlıklar ve şehitlikler korunmaya alınmış olmaktadır.

Madde 3. — Mezarlıkların ve şehitliklerin bakımı, onarımı ve düzenlenmesi bu madde ile tayin edilmektedir. Ayrıca maddede belirtilen hizmetlerin yapılması zorunlu hale getirilmektedir.

Madde 4. — Kanuna aykırı hareket edenlere uygulanacak cezaî hüküm bu madde ile düzenlenmektedir.

Madde 5 - 6. — Yürürlük ve yürütme maddesidir.

İçişleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

İçişleri Komisyonu

Esas No. : 2/340

Karar No. : 21

18.9.1992

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Balıkesir Milletvekili Mehmet Cemal Öztaylan ve 19 arkadaşının; Mezarlıkların Korunması Hakkında Kanun Teklifi, teklif sahibi, Adalet, Maliye ve Gümrük ile İçişleri Bakanlıkları temsilcilerinin de hazır bulunduğu toplantıda incelenip görüşüldü.

Teklif ile mezarlıkların asfî gayeleri dışında kullanılmaları yasaklanmakta; Belediyeler ile Köy Muhtarlıklarının bu yerlerin bakım, onarım ve ağaçlandırılması işini yapmaları zorunlu hale getirilmektedir.

Komisyonumuz, gerekçesi doğrultusunda teklifi olumlu bulmuş, tümü üzerindeki görüşmeler tamamlandıktan sonra maddelerine geçilmesini kabul etmiştir.

Devlet mezarlığı, Vakıflar yönetimindeki mezarlıklarla, şehitlik ve Cemaatlara ait özel statülü mezarlıklar, belediye ve köy hükmî şahıslarının dışında yönetilen ve korunan özel statüye sahip mezarlıklar olduğundan ve teklif ile umumî mezarlıklar düzenlenmek istendiğinden, anılan mezarlıklar kanunun kapsamı dışında tutularak 1 inci madde bu doğrultuda yeniden düzenlenerek kabul edilmiştir.

Teklifin 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Teklifin 3 üncü maddesi kanun tekniği açısından redaksiyona tabi tutularak düzenlenmiş; aynı maddenin 1 inci fıkrasında yeralan “ve şehitliklerin” ibaresi madde metninden çıkarılarak 1 inci madde ile uyumlu hale getirilmiş; aynı maddenin 2 nci fıkrasının 1 inci cümlesinde

geçen "... koyarlar" ibaresinden sonra "ayrıca İl Özel İdareleri bütçelerine de köy mezarlıklarına sarfedilmek üzere bu maksatla ödenek konur" ibaresi eklenmiş ve madde, yapılan bu değişikliklerle kabul edilmiştir. Bu düzenleme ile İl Özel İdareleri bütçelerine köy mezarlıklarının korunması için ödenek konması yasal hale getirilmiştir.

Teklifin Ceza Hükümü madde kenar başlığı ile düzenlenen 4 üncü maddesi, Türk Ceza Kanununda konu ile ilgili yeterli cezaif hüküm bulunduğundan bütünüyle teklif metninden çıkarılmıştır.

Teklifin 5 inci maddesi 4 üncü madde olarak Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir. Teklifin 6 ncı maddesi 5 inci madde olarak Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir. Raporumuz Genel Kurulun onayına arz edilmek üzere saygıyla sunulur.

Başkan
İsmail Köse
Erzurum
Kâtip
Kadir Bozkurt
Sinop
Üye
Nazmi Çiloğlu
Bolu
Üye
Mehmet Özkaya
Gaziantep
Üye
Ahmet Bilyeli
İçel
Üye
Bahri Kibar
Ordu

Sözcü
Ahmet Sezal Özbek
Kırklareli
Üye
Mustafa Dursun Yangın
Ankara
Üye
Mümin Gençoğlu
Bursa
Üye
Hannan Özüberk
Gaziantep
Üye
Ömer Şeker
Konya
Üye
Cemalettin Gürbüz
Amasya

BALIKESİR MİLLETVEKİLİ MEHMET CEMAL ÖZTAYLAN VE 19 ARKADAŞININ
TEKLİFİ

Mezarlıkların Korunması Hakkında Kanun Teklifi

Mülkiyet

MADDE 1. — Devlet mezarlığı ile Vakıflar Genel Müdürlüğü'nün yönetiminde bulunan tarihî mezarlıklar hariç, umumî mezarlıklar ile şehitliklerin mülkiyeti, belediye bulunan yerlerde belediyelere, köylerde köy tüzelkişiliklerine aittir. Bu yerler satılamaz ve zamanaşımı yolu ile iktisap edilemez.

Korunma

MADDE 2. — Mezarlıklar ve şehitlikler ile mezarlar bozulamaz, tahrip edilemez ve kirlenemez. Bu yerler imar mevzuatı ile veya başka herhangi bir şekilde park, bahçe, meydan, ot-park, çocuk parkı, yeşil alan gibi sahalara ayrılamaz ve asli gayesi dışında hiç bir amaç için kullanılamaz. Yol geçme zorunluluğu bulunduğu İçişleri Bakanlığınca kabul edilen mezarlıklar veya bölümleri bu hükmün dışındadır.

İnşa, Bakım ve Onarım

MADDE 3. — Belediyeler ile köy muhtarlıkları, mezarlıklar ve şehitliklerin etrafını duvarla çevirmek, ağaçlandırıp çiçeklendirmek ve gerekli her türlü bakım ve onarımı yaparak korumak zorundadırlar.

Belediyeler ve köy muhtarlıkları 1 inci fıkrada belirtilen hizmetleri yerine getirebilmek için gerekli ödeneği her yıl bütçelerine koyarlar ve bu hizmetleri muntazam olarak yürütebilmek için yeterli personeli görevlendirirler. Belediye ve köy bütçelerini tasdike yetkili makamlar gerekli ödeneklerin bu idarelerin bütçelerine konulup konulmadığını araştırırlar.

Ceza Hükümü

MADDE 4. — Bu Kanunun 2 nci maddesine aykırı hareket edenlere 3 üncü maddesinde belirtilen görevleri yapmakta ihmal ve terahi gösterenler hakkında Türk Ceza Kanununun ilgili hükümleri uygulanır.

Yürürlük

MADDE 5. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 6. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

İÇİŞLERİ KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

Mezarlıkların Korunması Hakkında Kanun Teklifi

Mülkiyet

MADDE 1. — Devlet mezarlığı, Vakıflar Genel Müdürlüğü yönetimindeki tarihi mezarlıklar ile şehitlikler ve cemaatlara ait özel statüsü bulunan mezarlıklar hariç, umumî mezarlıkların mülkiyeti belediye bulunan yerlerde belediyelere, köylerde köy tüzelkişiliklerine aittir. Bu yerler satılamaz ve kazandırıcı zaman aşımı zilyedliği yolu ile iktisab edilemez.

Korunma

MADDE 2. — Teklifin 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

İnşa, Bakım ve Onarım

MADDE 3. — Belediyeler ile köy muhtarlıkları, mezarlıkların etrafını duvarla çevirmek, ağaçlandırıp çiçeklendirmek ve gerekli her türlü bakım ve onarımı yaparak korumak zorundadırlar.

Belediyeler ve köy muhtarlıkları 1 inci fıkrada belirtilen hizmetleri yerine getirebilmek için gerekli ödeneği her yıl bütçelerine koyarlar ayrıca İl Özel İdareleri Bütçelerine de köy mezarlıklarına sarfedilmek üzere bu maksatla ödenek konur ve bu hizmetleri muntazam olarak yürütebilmek için yeterli personeli görevlendirirler. Belediye ve köy bütçelerini tasdike yetkili makamlar gerekli ödeneklerin bu idarelerin bütçelerine konulup konulmadığını araştırırlar.

Yürürlük

MADDE 4. — Teklifin 5 inci maddesi 4 üncü madde olarak Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Yürütme

MADDE 5. — Teklifin 6 ncı maddesi 5 inci madde olarak Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

